

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi eräiden valtionta- kaustoimintaa koskevien lakien muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi eräiden elinkeinoalojen valtiontakauksista annettua lakia siten, että valtiontakauksen myöntämismahdollisuuksia lisättäisiin ja että niiden sidonnaisuutta yrityksiltä vaadittaviin vakuuksiin lievennettäisiin. Takaustuottojen käyttötarkoitus ehdotetaan laajennettavaksi käsittämään myös tuotekehityksen ja tuotteiden markkinoinnin rahoituksen. Valtiontakaukset ehdotetaan annettaviksi omavelkaisina niin sanottujen laillisten takauksen sijasta. Samalla ehdotetaan mainitussa laissa tarkoitettujen takaustuottojen enimmäismäärää

korotettavaksi 400 miljoonasta markasta 800 miljoonaan markkaan.

Lakia laivanvarustamotoimintaa harjoittaville yrityksille myönnettävistä valtiontakauksista ja lakia teollisuudelle vesiensuojeluinvestointeihin myönnettävistä valtiontakauksista ehdotetaan muutettaviksi siten, että kotimaistenkin luottojen valtiontakaukset annettaisiin omavelkaisina.

Lainmuutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1982 alusta.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu

1.1. Nykyinen tilanne

Eräiden elinkeinoalojen valtiontakauksista annetun lain (375/63, 210/66, 115/71, 436/76 ja 328/78) mukaan Valtiontakauslaitos voi myöntää valtiontakauksia laissa lueteltujen elinkeinoalojen yrityksille pääasiassa käyttöomaisuuden hankkimiseen tai käyttöpääomaksi otettujen lainojen maksamisen vakuudeksi.

Valtiontakauksia on myönnetty yleensä sellaisiin hankkeisiin, joiden toteuttamiseen tarvittavien lainojen saamiseen eivät yritysten omat vakuudet ole riittäneet. Valtiontakauksilla on voitu valtiolle suhteellisen pienin kustannuksin edistää pienten ja keskisuurten yritysten perustamista ja laajentamista.

Vuoden 1980 lopussa oli sanotun lain nojalla myönnettyjä takauksia voimassa pääomamäärältään yhteensä noin 256,7 miljoonaa markkaa. Vuonna 1980 maksettiin takauksen perusteella luotonantajille takaukskorvauksia noin kaksi miljoonaa markkaa. Valtiontakauslaitokselle sen toiminta-aikana näistä luotoista aiheutuneet tappiot ovat 3,4 % taattujen luottojen kokonaismäärästä.

Vastuu laivanvarustamotoimintaan myönnettävistä takauksista oli vuoden 1980 lopussa 270,2 miljoonaa markkaa ja vesiensuojeluun myönnettävistä takauksista 35,6 miljoonaa markkaa.

Valtiontakauslaitoksen hallintokulut on viime vuosina voitu kattaa takauksista perityillä maksuilla. Takaustappiot ovat sen sijaan pääosin jääneet valtion kannettaviksi.

1.2. Muutoksen syyt

Erityisesti pienten ja keskisuurten tuotannollisten yritysten luotonsaantimahdollisuuksien parantamiseksi on katsottu olevan tarpeen lisätä myös valtiontakausten myöntämismahdollisuuksia. Eräiden elinkeinoalojen valtiontakauksista annetun lain mukaan valtiontakausta ei voida ilman erityistä syytä myöntää, jos luoton saajalla on käytettävissään sellaisia vakuuksia, että luotto yleisen käytännön mukaisesti voitaisiin niitä vastaan myöntää ilman valtiontakausta. Tätä säännöstä olisi muutettava siten, että harkintavalta valtiontakauksia myönnettäessä lisääntyisi. Käyttötarkoitusta ehdotetaan laajennettavaksi käsittämään myös tuotekehityksen ja tuotteiden markkinoinnin rahoittamisen. Myös takausluoton saajan annettavan vastavakuuden suhteen olisi vaatiuksia lievennettävä.

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys Kehitysaluerahasto Oy — Utvecklingsområdesfonden Ab -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain muuttamisesta, jossa muun ohella ehdotetaan sanotulle yhtiölle annettavaksi oikeus omavelkaisten takauksien myöntämiseen. Yhdenmukaisesti tämän kanssa ehdotetaan, että myös Valtiontakauslaitoksen takaukset annettaisiin omavelkaisina.

Ehdotus laivanvarustamotoimintaa harjoittaville yrityksille myönnettävistä valtiontakauksista annetun lain (573/72) ja teollisuudelle vesiensuojeluinvestointeihin myönnettävistä valtiontakauksista annetun lain (609/73) muuttamisesta perustuu siihen, että kaikki Valtiontakauslaitoksen myöntämät takaukset saatettaisiin oikeudelliselta muodoltaan ja vakuusjärjestelyiltään samanlaisiksi.

Eräiden elinkeinoalojen valtiontakauksista annetun lain mukaan valtiontakauksia saa olla samanaikaisesti voimassa enintään 400 miljoonaa markkaa. Takausvaltuudesta oli vuoden 1980 päättyessä sidottu 294,2 miljoonaa markkaa. Jotta valtiontakauksien myöntämistä voitaisiin jatkaa, olisi valtuuden määrää korotettava.

1.3. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksessä ehdotetut järjestelyt merkitsevät ilmeisesti valtiontakauksien kysynnän kasvua. Tosin kasvua nähtävästi rajoittaa Kehitysaluerahasto Oy:n aloittama takaustoiminta. Takauksien määrän lisääntyminen johtaa myös ta-

kauskorvausten kasvamiseen. Nykyisestä käytännöstä poiketen Valtiontakauslaitos joutuisi omavelkaisen takauksen perusteella suorittamaan takauskorvauksia heti luotonantajan vaadittua takauslaitokselta maksua laiminlyödyistä lyhennys- ja korkosuorituksesta tai irtisanotusta luotosta. Tämä saattaa edellyttää aikaisempaa suuremman määrärahan ottamista tuloja menoarvioon valtiontakausrahaston takauskorvausten maksamista varten. Lopullisten takaustappioiden ei kuitenkaan arvioida lisääntyvän merkittävästi omavelkaisen takauksen johdosta.

Valtiontakauslaitos joutuu kuitenkin velan luotonantajalle maksettuaan joko tekemään sopimuksen yrityksen kanssa takautumissaatavan suorittamisesta tai ryhtymään perimistoimenpiteisiin. Tästä, vakuuksien hoidosta samoin kuin muista ehdotetuista takausjärjestelmän muutoksista aiheutuu takauslaitokselle lisää työtä. Muutokset lisäävät siten hallintomenoja, mutta ne voitaneen edelleen ainakin pääosin kattaa takausmaksuilla.

Markkamääräisten arvioiden tekeminen niin takaustappioiden kuin hallintomenojenkin osalta on kuitenkin erittäin vaikeata. Kehitys riippuu yleisten suhdanteiden muutoksista ja teollisuuden investointien laajuudesta. Valtiontakauslaitos on toiminta- ja taloussuunnitelmassaan vuosille 1982—1986 arvioinut takaustappioiden mainittuna ajanjaksona olevan suunnilleen 40—70 milj. markkaa takauksien määrästä ja otetusta riskistä riippuen.

1.4. Valmistelu ja lausunnot

Esityksen pohjana on Valtiontakauslaitoksen ehdotus. Siitä on hankittu lausunnot valtiovarainministeriöltä, Suomen Pankilta, Suomen Pankkiyhdistys r.y:ltä, Suomen Säästöpankki-liitto r.y:ltä, Osuuspankkien Keskusliitto r.y:ltä, Vakuutusyhtiöiden Keskusliitto r.y:ltä, Teollisuuden Keskusliitto r.y:ltä ja Pienteollisuuden Keskusliitto r.y:ltä. Lausunnoissa on yleensä kannatettu muutoksia, joihin muutoksiin ei kuitenkaan sisällynyt ehdotus takauksien myöntämisestä omavelkaisina. Esitys on saatettu lopulliseen muotoon virkatyönä ja esitystä laadittaessa on otettu huomioon, että hallituksen esitykseen Kehitysaluerahasto Oy — Utvecklingsområdesfonden Ab -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain muuttamisesta on sisällytetty ehdotus mainitun yhtiön oikeudesta myöntää omavelkaisia takauksia.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Laki eräiden elinkeinoalojen valtion-takauksista

1 §. Muutosehdotus 1 §:n 4 momentin osalta johtuu siitä, että 17 päivänä toukokuuta 1940 annettu laki valtion lainausrahastosta (229/40) on kumottu ja tässä pykälässä mainittu säännös on sisällytetty valtion tulo- ja menoarvion ja tilinpäätöksen perusteista annetun lain muuttamisesta 3 päivänä marraskuuta 1978 annettuun lakiin (826/78).

Pykälän 2 momentin sanonta ehdotetaan yhdenmukaistettavaksi hallituksen esityksessä laiksi Kehitysaluerahasto Oy — Utvecklingsområdesfonden Ab -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain muuttamisesta käytetyn sanonnan kanssa siten, että sanat "tai tukevaa" jätettäisiin pois. Säännöstä sovellettaessa voitaisiin 1 momentissa mainittuja toimialoja edistävää toimintaa harjoittavien yritysten piiriä laajentaa nykyisestäään. Yleisenä periaatteena niin sanottua edistävää toimintaa harjoittavien yritysten piiriä määriteltäessä olisi, että kysymyksessä on toiminta, joka liittyy kiinteästi valtiontakauksen saamiseen oikeuttavan toiminnan harjoittamiseen. Puoltavana seikkana tulisi myös pitää sitä, että edistävää toimintaa tapahtuu sen kohteena olevien yritysten yhteistyöyrityksen puitteissa. Momentin säännöksen perusteella voitaisiin myöntää takauksia esimerkiksi tuotekehitystoimintaa sekä automaattista tietojenkäsittelyä harjoittaville yrityksille. Vastaavanlaista periaatetta on esitetty Kehitysaluerahasto Oy:n toiminnassa sovellettavaksi.

2 §. Valtiontakauslaitoksen takaaman luoton käyttötarkoitukseksi voidaan nykyisin hyväksyä käyttöomaisuuden hankkiminen, sen muutos-, korjaus- ja parannustyöt sekä investoinneista aiheutuneiden lyhytaikaisten velkojen vakauttaminen. Takausluoton käyttötarkoitukseksi voidaan myös hyväksyä yritystoimintaa varten tarvittavan käyttöpääoman rahoittaminen. Lisäksi takaus voidaan myöntää määrättyjen yritysten tai niiden osakkeiden tai osuuskien hankkimista varten.

Tuotekehitystyö ja tuotteiden markkinointi vaativat yrityksiltä kasvavassa määrin varoja. Näitäkin hankkeita on rahoitettava luotoilla, joiden hankkimiseen puolestaan tarvitaan vakuuksia. Teollisuusneuvottelukunnan teollisuus-

poliittisen yleisohjelman sisältämässä mietinnössä (komiteanmietintö 1980:20) ehdotetaan muun muassa teollisuuden tuotekehityksen ja markkinointi-investointien saattamista entistä enemmän valtion takaustoiminnan piiriin.

Tällä perusteella pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että valtiontakauksia voitaisiin antaa myös lain soveltamisalaan kuuluvien yritysten tuotekehityksen ja tuotteiden markkinoinnin rahoitusta varten ottamien luottojen vakuudeksi.

3 §. Voimassa olevan lain mukaan Valtiontakauslaitoksen kotimaisten luottolaitosten antamille lainoille myöntämät takaukset ovat lajiltaan niin sanottuja laillisia takauksia. Tämä tarkoittaa sitä, että velkoja voi hakea saatavansa takaaajalta vasta sen jälkeen, kun velallinen on säädetyllä tavalla todettu maksukyvyttömäksi. Valtiontakauslaitoksen kohdalla on kuitenkin tätä vaatimusta lievennetty siten, että takauskorvaus voidaan maksaa määrättyin edellytyksin jo aikaisemmin. Näin voidaan menetellä silloin, kun luotonsaaja on joutunut konkurssiin tai pyytänyt akordia taikka eräantynyttä luottoa ei ole 90 päivän kuluessa maksettu.

Aikaisemmin ei omavelkaista takausta ole pidetty tarkoituksenmukaisena Valtiontakauslaitoksen kotimaisille luotoille myöntämissä takauksissa. Epäkohtana omavelkaiseen takaukseen siirtymisessä on pidetty erityisesti sitä, että jos velallinen ei suorita luoton korkoa tai lyhennystä eräpäivänä, Valtiontakauslaitos voi joutua sen heti maksamaan samoin kuin myös luotonantajan sijasta päättämään yrityksen hakemisesta konkurssiin tai muista selvittelytoimenpiteistä.

Luottolaitostoiminnassa takaukset ovat yleensä omavelkaisia. Myös kunnat myöntävät takaukset omavelkaisina. Kehitysaluerahasto Oy:tä koskevassa hallituksen esityksessä on ehdotettu, että yhtiö saisi oikeuden antaa takauksia ja että ne olisivat nimenomaan omavelkaisia.

Tämän johdosta ehdotetaan lain 3 §:n 2 momenttia muutettavaksi niin, että valtiontakaukset annetaan omavelkaisina. Tästä seuraa, että pykälän 3 ja 4 momentti voidaan kumota.

4 §. Yleisperusteluissa esitettyyn viitaten lakia esitetään muutettavaksi siten, että takaus-ten määrä, joka tämän lain nojalla saa sa-

manaikaisesti olla voimassa, nostettaisiin nykyisestä 400 miljoonasta markasta 800 miljoonaan markkaan. Takausvaltuuden arvioidaan korotuksen jälkeen riittävän 3—5 vuoden toimintaa varten valtiontakausten kysynnästä riipuen. Osittain pykälän muutos myös johtuu 6 ja 7 §:n kumoamisesta.

5 §. Lain 5 §:n 1 momentin mukaan valtiontakausta ei voida ilman erityistä syytä myöntää, jos luoton saajalla on käytettävissään sellaisia vakuuksia, että luotto yleisen käytännön mukaisesti voitaisiin niitä vastaan myöntää ilman valtiontakausta.

Valtiontakauksia myönnettäessä ja vakuuksia määrättäessä tulisi kuitenkin voida nykyistä enemmän tarkastella yrityksen rahoitus- ja vakuustilannetta kokonaisuutena ja pyrkiä ottamaan huomioon myös yrityksen jatkuvan toiminnan vaatimukset.

Tämän johdosta ehdotetaan sanotun momentin muuttamista siten, että Valtiontakauslaitoksella olisi mahdollisuus väljemmin harkita sitä, milloin sen takaus on tarpeen.

Lain 5 §:n 2 momentin mukaan Valtiontakauslaitoksen takaamalle luotolle on annettava vakuus, joka on myös vakuutena Valtiontakauslaitoksen takautumissaatavasta. Vakuudet annetaan nykyisin luotonantajan haltuun. Ulkomaisten luottojen osalta ne kuitenkin luovutetaan Valtiontakauslaitokselle takauksen vastavakuudeksi. Vakuudet eivät yleensä ole turvaavia, mikä on luonnollista, koska valtiontakauksia myönnetään vain yritysten omien vakuuksien riittämättömyyden johdosta. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että vakuuksia ei enää määrättäisi annettaviksi luotonantajille, vaan vastavakuuksiksi Valtiontakauslaitokselle myös kotimaisten takauksen osalta. Muutos perustuu siihen, että valtiontakaus ehdotetaan muutettavaksi omavelkaiseksi takaukseksi.

Tarkoituksena on myös vastavakuusvaatimusten lieventäminen. Vastavakuuksien vaatimisesta ei kuitenkaan olisi syytä kokonaan luopua, mutta voitaisiin tyytyä vaatimaan vain sellainen vakuus, jolla arvioidaan olevan merkitystä saatavien perimisen ja valvontanäkökohtien kannalta. Ellei tällaista vakuutta voida vaatia huomioonottaen yrityksen koko toiminnan aiheuttaman vakuustarpeen eikä saatavissa olevalla vakuudella katsottaisi olevan muutakaan arvoa, tulisi valtiontakaus voida antaa ilman vastavakuutta tai hyväksyä vain osan takausvastuusta kattava vakuus. Nykyisen

säännöksen mukaan valtiontakaus voidaan vain poikkeustapauksissa antaa kokonaan ilman vakuutta. Valtiontakauksen myöntämisen tulee kuitenkin perustua yrityksen jatkuvan toiminnan mahdollisuuksista saatuu käsitykseen, eikä sillä, pystyykö hakija antamaan vakuutta, saisi olla olennaista merkitystä. Muun muassa vuokratiloissa toimivalla yrityksellä on usein vähäiset mahdollisuudet vakuuden antamiseen.

Tämän johdosta ehdotetaan lain 5 §:n 2 momenttia muutettavaksi siten, että takausluotolle olisi pääsääntöisesti annettava luoton pääoman tai sen osan kattava vakuus, jonka ei kuitenkaan tarvitsisi olla turvaava, ja että valtiontakauksen antaminen olisi laissa mainituin edellytyksin mahdollista myös ilman vakuutta.

6 ja 7 §. Ehdotukset näiden pykälien kumoamisesta johtuvat omavelkaiseen takaukseen siirtymisestä sekä edellä selostettuun järjestykseen vakuuksien antamisesta Valtiontakauslaitokselle.

1.2. Laki laivanvarustamotoimintaa harjoittaville yrityksille myönnettävistä valtiontakauksista

3 §. Lain nojalla voidaan nykyisin myöntää omavelkaisia valtiontakauksia ulkomaisten luottojen ja laillisia takauksia kotimaisten luottojen vakuudeksi. Kun Valtiontakauslaitoksen myöntämät takaukset tulisi saattaa oikeudelliselta muodoltaan yhdenmukaisiksi, ehdotetaan pykälän 2 momenttia muutettavaksi siten, että valtiontakaukset annetaan omavelkaisina takauksina. Pykälän 3 ja 4 momentit ehdotetaan tämän vuoksi kumottaviksi.

4 §. Kun takaukset ehdotetaan annettaviksi omavelkaisina, ehdotetaan myös vakuusjärjestelyjen muuttamista sellaisiksi, että takausluotolle annettavan vakuuden sijasta määrättäisiin annettavaksi Valtiontakauslaitokselle vastavakuus myös niissä tapauksissa, joissa takaus annetaan kotimaisten luoton vakuudeksi.

7 §. Pykälän 2 momentti ehdotetaan kumottavaksi eräiden elinkeinoalojen valtiontakauksista annetun lain 5 §:n 1 momentin muuttamisen johdosta.

1.3. Laki teollisuudelle vesiensuojeluinvestointeihin myönnettävistä valtiontakauksista

2 §. Pykälän 1—3 momenttien sisältö on nykyisin samanlainen kuin laivanvarustamotoi-

mintaa harjoittaville yrityksille myönnettävistä valtiontakauksista annetun lain 3 §. Kappaleessa 1.2. mainituista syistä ehdotetaan pykälän 2 momentti muutettavaksi samansisältöiseksi kuin sanottu 3 § sekä 3 ja 4 momentit kumottaviksi.

Pykälän 6 momentin muutosehdotuksen osalta viitataan siihen, mitä kappaleessa 1.2. on 4 §:n kohdalla sanottu.

2. Tarkemmat säännökset

Eräiden elinkeinoalojen valtiontakauksista annetun lain muuttamisen johdosta tulee myös

sanotun lain 15 §:n nojalla annettua asetusta eräiden elinkeinoalojen valtiontakauksista (384/63) muuttaa. Luonnos asetukseksi on tarkoitus toimittaa eduskunnalle esityksen käsitteilyn yhteydessä käytettäväksi.

3. Voimaantulo

Lainmuutos on tarkoitus tulla voimaan 1 päivänä tammikuuta 1982.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnalle hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

eräiden elinkeinoalojen valtiontakauksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan eräiden elinkeinoalojen valtiontakauksista 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun lain (375/63) 3 §:n 3 ja 4 momentti, 6 ja 7 §,

sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 3 ja 4 momentti 5 päivänä toukokuuta 1978 annetussa laissa (328/78) ja 6 § 5 päivänä helmikuuta 1971 annetussa laissa (115/71), sekä

muutetaan 1 §:n 2 ja 4 momentti, 2 §:n 2 momentti, 3 §:n 2 momentti, 4 § ja 5 §:n 1 ja 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 2 ja 4 momentti, 2 §:n 2 momentti, 4 § ja 5 §:n 2 momentti mainitussa 5 päivänä toukokuuta 1978 annetussa laissa ja 3 §:n 2 momentti sellaisena kuin se on mainitussa 5 päivänä helmikuuta 1971 annetussa laissa, seuraavasti:

1 §

Valtiontakauksia voidaan lisäksi antaa luotoille, joiden saajina ovat 1 momentissa mainittuja aloja välittömästi edistävää toimintaa harjoittavat yritykset.

Valtiontakausten myöntämisestä tässä laissa säädettyillä edellytyksillä saadaan 1—3 momentissa mainituille yrityksille valtion varoista annettavia lainoja myöntää heikompaa vakuutta vastaan kuin mitä valtion tulo- ja menoarvion ja tilinpäätöksen perusteista annetun lain (136/31) 12 b §:ssä on säädetty.

2 §

Takausluoton käyttötarkoitukseksi voidaan hyväksyä myös yritystoimintaa varten tarvitta-

van käyttöpääoman rahoittaminen sekä tuotekehityksen ja tuotteiden markkinoinnin rahoittaminen.

3 §

Valtiontakaus annetaan omavelkaisena takauksena.

4 §

Takausluottoja ja 1 §:n 4 momentissa mainittuja lainoja saa samanaikaisesti olla takaisin maksamatta yhteensä enintään 800 000 000 markan määrä, korkoja ja muita pääoman lisäksi mahdollisesti maksettavia suorituksia mukaan lukematta. Ulkomaisen luoton määrä lasketaan Suomen Pankin kyseiselle valuutalle vahvistaman, takauksen antamishetkellä voimassa olevan myyntikurssin mukaan. Suomen Pankin kurssilistasta pysyvästi puuttuvan valuutan

kurssi lasketaan käyttäen tämän valuutan takauksen antamisajankohtana käypää kansainvälistä kurssia sellaisessa valuutassa, jolle on käytävissä Suomen Pankin kurssi.

5 §

Valtiontakaus voidaan myöntää, kun se katsotaan tarpeelliseksi yrityksen rahoituksen ja vakuusjärjestelyjen kannalta.

Valtiontakaukselle on annettava 8 §:ssä mainitun takauslaitoksen hyväksymä vastavakuus, jonka ei tarvitse olla turvaava. Valtiontakaus

voidaan antaa myös vastavakuutta vaatimatta, jos vakuuksien puuttuminen, niiden varaaminen yrityksen toiminnan rahoittamiseen tai muut niihin verrattavat syyt sitä edellyttävät.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 .

Sellaiseen valtiontakaukseen, jonka myöntämisestä Valtiontakauslaitos on tehnyt päätöksen ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan aikaisemmin voimassa ollutta lakia.

2.

Laki

laivanvarustamotoimintaa harjoittaville yrityksille myönnettävistä valtiontakauksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan laivanvarustamotoimintaa harjoittaville yrityksille myönnettävistä valtiontakauksista 24 päivänä heinäkuuta 1972 annetun lain (573/72) 3 §:n 3 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat 5 päivänä toukokuuta 1978 annetussa laissa (329/78), ja 7 §:n 2 momentti, sekä

muutetaan 3 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on muutettu mainitussa 5 päivänä toukokuuta 1978 annetussa laissa, ja 4 § seuraavasti:

3 §

Valtiontakaus annetaan omavelkaisena takauksena.

4 §

Valtiontakaukselle on annettava Valtiontakauslaitoksen hyväksymä vastavakuus, joka on luovutettava takauslaitoksen haltuun.

Edellä tarkoitettu vastavakuus voi olla heikompi kuin mitä valtion tulo- ja menoarvion ja tilinpäätöksen perusteista annetun lain (136/31) 12 b §:ssä on säädetty.

Valtiontakaus voidaan erityisestä syystä antaa myös 1 momentissa tarkoitettua vastavakuutta vaatimatta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 .

Sellaiseen valtiontakaukseen, jonka myöntämisestä Valtiontakauslaitos on tehnyt päätöksen ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan aikaisemmin voimassa ollutta lakia.

3.

Laki

teollisuudelle vesiensuojeluinvestointeihin myönnettävistä valtiontakauksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan teollisuudelle vesiensuojeluinvestointeihin myönnettävistä valtiontakauksista 13 päivänä heinäkuuta 1973 annetun lain (609/73) 2 §:n 3 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat 5 päivänä toukokuuta 1978 annetussa laissa (330/78), sekä muutetaan 2 §:n 2 ja 6 momentti, jolloin nykyinen 5 ja muutettu 6 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, seuraavasti:

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1981.

Sellaiseen valtiontakaukseen, jonka myöntämisestä Valtiontakauslaitos on tehnyt päätöksen ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan aikaisemmin voimassa ollutta lakia.

Valtiontakaus annetaan omavelkaisena takauksena.

Valtiontakauslaitos voi kuitenkin erityisestä syystä vaatia takausluotolle annettavaksi hyväksymänsä vastavakuuden, joka on luovutettava takauslaitoksen haltuun.

Helsingissä 18 päivänä syyskuuta 1981

Tasavallan Presidentin estyneenä ollessa

Pääministeri

MAUNO KOIVISTO

Kauppa- ja teollisuusministeri Pirkko Työläjärvi

1.

Laki

eräiden elinkeinoalojen valtiontakauksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan eräiden elinkeinoalojen valtiontakauksista 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun lain (375/63) 3 §:n 3 ja 4 momentti, 6 ja 7 §,

sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 3 ja 4 momentti 5 päivänä toukokuuta 1978 annetussa laissa (328/78) ja 6 § 5 päivänä helmikuuta 1971 annetussa laissa (115/71), sekä

muutetaan 1 §:n 2 ja 4 momentti, 2 §:n 2 momentti, 3 §:n 2 momentti, 4 § ja 5 §:n 1 ja 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 2 ja 4 momentti, 2 §:n 2 momentti, 4 § ja 5 §:n 2 momentti mainitussa 5 päivänä toukokuuta 1978 annetussa laissa ja 3 §:n 2 momentti sellaisena kuin se on mainitussa 5 päivänä helmikuuta 1971 annetussa laissa, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Valtiontakauksia voidaan lisäksi antaa luotoille, joiden saajina ovat 1 momentissa mainittuja aloja välittömästi edistävää *tai tukevaa* toimintaa harjoittavat yritykset.

Valtiontakausten myöntämisestä tässä laissa säädettyillä edellytyksillä saadaan 1—3 momentissa mainituille yrityksille valtion varoista annettavia lainoja myöntää heikompaa vakuutta vastaan kuin mitä valtion lainausrahastosta annetun lain (189/40) 5 §:ssä on säädetty.

Valtiontakauksia voidaan lisäksi antaa luotoille, joiden saajina ovat 1 momentissa mainittuja aloja välittömästi edistävää *toimintaa* harjoittavat yritykset.

Valtiontakausten myöntämisestä tässä laissa säädettyillä edellytyksillä saadaan 1—3 momentissa mainituille yrityksille valtion varoista annettavia lainoja myöntää heikompaa vakuutta vastaan kuin mitä *valtion tulo- ja menoarvion ja tilinpäätöksen perusteista* annetun lain (136/31) 12 b §:ssä on säädetty.

2 §

Takausluoton käyttötarkoitukseksi voidaan hyväksyä myös yritystoimintaa varten tarvittavan käyttöpääoman rahoittaminen.

Takausluoton käyttötarkoitukseksi voidaan hyväksyä myös yritystoimintaa varten tarvittavan käyttöpääoman rahoittaminen *sekä tuotekehityksen ja tuotteiden markkinoinnin rahoittaminen.*

3 §

Valtiontakaus on kauppakaaren 10 luvun 8 §:n mukainen takaus.

Velka, jonka vakuudeksi valtiontakaus on annettu, voidaan takauksen perusteella maksaa jo ennen sitä ajankohtaa, jolloin takaajan mak-suvelvollisuus alkaa, jos

Valtiontakaus *annetaan omavelkaisena takauksena.*

(3 mom. kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1) takausluoton saaaja on joutunut konkursiin;

2) takausluoton saaaja on pyytänyt akordia; tai

3) takausluotto tai osa siitä on erääntynyt maksettavaksi eikä erääntynyttä määrää ole 90 päivän kuluessa erääntymisestä suoritettu.

Milloin kysymyksessä on ulkomainen luotto, voidaan valtiontakaus antaa myös omavelkaisenä takauksena.

(4 mom. kumotaan)

4 §

Takausluottoja ja 1 §:n 4 momentissa mainittuja lainoja saa samanaikaisesti olla takaisin maksamatta yhteensä enintään 400 000 000 markan määrä, korkoja ja muita pääoman lisäksi mahdollisesti maksettavia suorituksia sekä luotoista 7 §:n mukaisesti luotonantajan vastuulla olevia osia mukaan lukematta. Ulkomaisen luoton määrä lasketaan Suomen Pankin kyseiselle valuutalle vahvistaman, takauksen antamishetkellä voimassa olevan myyntikurssin mukaan. Suomen Pankin kurssilistasta pysyvästi puuttuvan valuutan kurssi lasketaan käyttäen tämän valuutan takauksen antamisajankohtana käypää kansainvälistä kurssia sellaisessa valuutassa, jolle on käytettävissä Suomen Pankin kurssi.

Takausluottoja ja 1 §:n 4 momentissa mainittuja lainoja saa samanaikaisesti olla takaisin maksamatta yhteensä enintään 800 000 000 markan määrä, korkoja ja muita pääoman lisäksi mahdollisesti maksettavia suorituksia mukaan lukematta. Ulkomaisen luoton määrä lasketaan Suomen Pankin kyseiselle valuutalle vahvistaman, takauksen antamishetkellä voimassa olevan myyntikurssin mukaan. Suomen Pankin kurssilistasta pysyvästi puuttuvan valuutan kurssi lasketaan käyttäen tämän valuutan takauksen antamisajankohtana käypää kansainvälistä kurssia sellaisessa valuutassa, jolle on käytettävissä Suomen Pankin kurssi.

5 §

Valtiontakauksella ei voida myöntää lainoja ilman erityistä syytä myönnettäkö, jos luoton saajalla on käytettävissään sellaisia vakuuksia, että luotto yleisen käytännön mukaisesti voitaisiin niitä vastaan myöntää ilman valtiontakauksella.

Takausluotolle on annettava 8 §:ssä mainitun takauslaitoksen hyväksymä vakuus, joka on myös vakuutena takauslaitoksen takautumissaatavasta. Milloin kysymyksessä on ulkomainen luotto, on valtiontakaukselle edellä tarkoitetun vakuuden sijasta annettava vastavakuus, joka on luovutettava takauslaitoksen haltuun. Poikkeustapauksessa voidaan valtiontakaus antaa tällaista vakuutta tai vastavakuutta vaatimatta.

Valtiontakaus voidaan myöntää, kun se katsotaan tarpeelliseksi yrityksen rahoituksen ja vakuusjärjestelyjen kannalta.

Valtiontakaukselle on annettava 8 §:ssä mainitun takauslaitoksen hyväksymä vastavakuus, jonka ei tarvitse olla turvaava. Valtiontakaus voidaan antaa myös vastavakuutta vaatimatta, jos vakuuksien puuttuminen, niiden varaaminen yrityksen toiminnan rahoittamiseen tai muut niihin verrattavat syyt sitä edellyttävät.

6 §

Mikäli valtiontakaus on myönnetty vain osalle takausluottoa, luetaan takausluottoa vapaaehtoisesti takaisin maksettaessa lyhennys-erät ensi sijassa valtion vastuulla olevan luotonosan lyhennyksiksi siihen saakka, kunnes valtio kokonaan vapautuu vastuusta.

(6 § kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

Takausluottoa pakkotoimin perittäessä on luotonantajan vastuulla olevalla luotonosalla vakuuteen parempi oikeus kuin valtion takamalla luotonosalla.

(7 § kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .

Sellaiseen valtionehtäkööseen, jonka myöntämisestä Valtionehtäkölaitos on tehnyt päätöksen ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan aikaisemmin voimassa ollutta lakia.

2.

Laki

laivanvarustamotoimintaa harjoittaville yrityksille myönnettävistä valtiontakauksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan laivanvarustamotoimintaa harjoittaville yrityksille myönnettävistä valtiontakauksista 24 päivänä heinäkuuta 1972 annetun lain (573/72) 3 §:n 3 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat 5 päivänä toukokuuta 1978 annetussa laissa (329/78), ja 7 §:n 2 momentti, sekä

muutetaan 3 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on muutettu mainitussa 5 päivänä touko-
kuuta 1978 annetussa laissa, ja 4 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

Valtiontakaus on kauppakaaren 10 luvun 8 §:n mukainen takaus.

Velka, jonka takaudeksi valtiontakaus on annettu, voidaan takauksen perusteella maksaa jo ennen sitä ajankohtaa, jolloin takaajan maksuvelvollisuus alkaa, jos

1) takausluoton saaja on joutunut konkurs-
siin;

2) *takaussuoton saaja on pyytänyt akordia;*
tai

3) takausluotto tai osa siitä on erääntynyt maksettavaksi eikä erääntynyttä määrää ole 90 päivän kuluessa erääntymisestä suoritettu.

Milloin kysymyksessä on ulkomainen luotto, voidaan valtiontakausta antaa myös omavelkaisenä takauksena.

Valtiontakaus annetaan omavelkaisena takauksena.

(3 mom. kumotaan)

(4 mom. kumotaan)

4 §

Takausluotolle on annettava Valtiontakauslaitoksen hyväksymä vakuus, joka on myös vakuutena takauslaitoksen takautumissaatavasta. Milloin kysymyksessä on ulkomainen luotto, on valtiontakaukselle edellä tarkoitettua va-

Valtiontakaukselle on annettava Valtiontakauslaitoksen hyväksymä *vastavakuus, joka on luovutettava takauslaitoksen haltuun.*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

kuuden sijasta annettava vastavakuus, joka on luovutettava takauslaitoksen haltuun.

Edellä tarkoitettu vakuus tai vastavakuus voi olla heikompi kuin mitä valtion lainausrahastosta 8 päivänä toukokuuta 1940 annetun lain (189/40) 5 §:ssä on säädetty.

Valtiontakaus voidaan erityisestä syystä antaa myös 1 momentissa tarkoitettua vakuutta tai vastavakuutta vaatimatta.

Edellä tarkoitettu vastavakuus voi olla heikompi kuin mitä valtion tulo- ja menoarvion ja tilinpäätöksen perusteista annetun lain (136/31) 12 b §:ssä on säädetty.

Valtiontakaus voidaan erityisestä syystä antaa myös 1 momentissa tarkoitettua vastavakuutta vaatimatta.

7 §

Mainitun lain 5 §:n 1 momentti ei ole esteenä takauksen myöntämiselle.

(2 mom. kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .

Sellaiseen valtioneuvoston päätökseen, jonka myöntämisestä Valtioneuvoston on tehnyt päätöksen ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan aikaisemmin voimassa ollutta lakia.

3.

Laki

teollisuudelle vesiensuojeluinvestointeihin myönnettävistä valtioneuvostokauksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan teollisuudelle vesiensuojeluinvestointeihin myönnettävistä valtioneuvostokauksista 13 päivänä heinäkuuta 1973 annetun lain (609/73) 2 §:n 3 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat 5 päivänä toukokuuta 1978 annetussa laissa (330/78), sekä

muutetaan 2 §:n 2 ja 6 momentti, jolloin nykyinen 5 ja muutettu 6 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

Valtioneuvoston päätös on kauppakaaren 10 luvun 8 §:n mukainen takaus.

Velka, jonka vakuudeksi valtioneuvoston takaus on annettu, voidaan takauksen perusteella maksaa jo ennen sitä ajankohtaa, jolloin takaajan makselvollisuus alkaa, jos

1) takausluoton saaja on joutunut konkurssiin;

2) takausluoton saaja on pyytänyt akordia; tai

3) takausluotto tai osa siitä on erääntynyt maksettavaksi eikä erääntynyttä määrää ole 90 päivän kuluessa erääntymisestä suoritettu.

Valtioneuvoston päätös annetaan omavelkaisena takauksena.

(3 mom. kumotaan)

Voimassa oleva laki

*Milloin kysymyksessä on ulkomainen luotto, voidaan valtionehtaus antaa myös omavelkaise-
na takauksena.*

Valtionehtauslaitos voi kuitenkin erityisestä
syyistä vaatia takausluotolle annettavaksi hy-
väksymänsä vakuuden, joka on myös vakuute-
na takauslaitoksen takautumissaatavasta. Mil-
loin kysymyksessä on ulkomainen luotto, voi
takauslaitos edellä tarkoitetun vakuuden si-
jasta vaatia valtionehtaukselle vastavakuuden,
joka on luovutettava takauslaitoksen haltuun.

Ehdotus

(4 mom. kumotaan)

Valtionehtauslaitos voi kuitenkin erityisestä
syyistä vaatia takausluotolle annettavaksi hy-
väksymänsä vastavakuuden, joka on luovutet-
tava takauslaitoksen haltuun.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .

Sellaiseen valtionehtaukseen, jonka myöntä-
misestä Valtionehtauslaitos on tehnyt päätök-
sen ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan
aikaisemmin voimassa ollutta lakia.